

რას გვპირდება საპენსიო კანონი

ჩვენი სახელმწიფო მთელი მშრომელია წერილები და შეკითხვები ახალი საპენსიო კანონის შესახებ. მათ აინტერესებთ იურისტი პარტია მშრომლებს ახალი საპენსიო კანონი და რა შედეგები გამოიყვანება მისი შესატყვისად.

1989 წლის I კვარტალში მიღებულ იქნა კანონი „საპენსიო საპენსიო უზრუნველყოფის და სოციალური უზრუნველყოფის შესახებ“, რომელიც შეცვალა ახალი საპენსიო კანონი. ამ დროს მთელი საპენსიო უზრუნველყოფის ერთიანი პერიოდი შედგებოდა მთლიანად ხუთი წლის განმავლობაში. ახალი კანონის მიზანშეწონილი იდენობა მთლიანად ხუთი წლის განმავლობაში და მკაცრად შეცვლილი იქნა 70 მინიმალური ხელფასის დონეზე, 1-ლი კვარტალის ინვალიდობის გამო 85 მინიმალური, დღევანდელ საპენსიო მონაცემების მიხედვით იქნება 95, 70, 55, 40, 25 და 15 პროცენტის ოდენობით.

ახალი საპენსიო კანონი პენსიის გამოანგარიშების სრულიად ახალ მექანიზმს გვთავაზობს. მთლიანი პენსიის გამოანგარიშება მოხდება პენსიის გამოანგარიშებულ უკანასკნელი 15 წლიდან შემდეგ ერთ-ერთი ხუთი წლის ხელფასთან, ამასთან თუ ხელფასი არ აღემატება მინიმალური ხელფასის ოთხჯერად ოდენობას, რაც დღეისათვის 280 მანეთს შეადგენს, იგი „თლილი“ ანუ მიიღება მხედველობაში პენსიის გამოანგარიშებულ, ხოლო თუ იგი აღემატება ამ თანხას, მაშინ გამოიყვანება ყოველი შემდგომი წელი მხედველობაში მიიღება შესაბამისად, ისევე მინიმალური ხელფასის 95, 70, 55, 40, 25 და 15 პროცენტის ოდენობით.

მაგალითად: მოქალაქე, რომელიც ასაკის მიღწევას გამოიწვევს პენსიის, საშუალო ხელფასი იქნება 350 მანეთი, ახალი კანონის შესაბამისად მისი პენსიის გამოანგარიშება მოხდება არა აღნიშნული თანხიდან, არამედ იღებენ მისგან აქამდე მოქმედი მინიმალური ხელფასის (70 მან.) ოთხჯერადი ოდენობა (280) და მის დამატება მიიღებენ ხელფასის (70 მან.) 85 პროცენტს, ე. ი. 30 მან. 30 კაპ. (გინიდან ოთხჯერად მინიმალური ხელფასს 289 მანეთს ერთი სრული მინიმალური ხელფასით აღემატება მოქალაქის საშუალო ხელფასი) და მიღებული თანხიდან 239 მან. და 50 კაპიდან მოხდება პენსიის გამოანგარიშება. ყველა შემთხვევაში ხელფასის ნაწილი, რომელიც აღემატება მინიმალური ხელფასის გათვალისწინებულ ოდენობას, მხედველობაში არ მიიღება.

მაშ მოვეყვით პენსიის გამოანგარიშების საკითხის განმარტებას. აქამდე მოქმედი კანონით პენსიის ოდენობა 100 მანეთს შეადგენდა, ასაკის პენსია იწინაურებდა ხელფასის 50 პროცენტის ოდენობით, იმ მოტივით, რომ თავიდან ყოველივე იცლებული პენსიის ოდენობის შესაძლო შეპირება ხუთი წლიანი საშუალო ხელფასიდან პენსიის გამოანგარიშებაზე გადასვლისთან დაკავშირებით. ახალი კანონით გათვალისწინებული ასაკის პენსიის დანიშნა ხელფასის 53 პროცენტის ოდენობით, ეს იქნება პენსიის ე. წ. საბაზო ნორმა, გარდა ამისა პენსიის დასაინშნად სჭირდ

სტაეის ზევით მუშაობის თითოეული სრული წლისათვის პენსიაზე დამატება ხელფასის ერთ პროცენტს, მაგრამ ამ დანაშაულის შემდეგ პენსიის ოდენობა არ უნდა აღემატებოდეს ხელფასის 75 პროცენტს. მოხუცებლობით პენსიის მინიმალური ოდენობა შეადგენს მინიმალური ხელფასის 100 პროცენტს, რაც იმას ნიშნავს რომ მინიმალური ხელფასის გადაღებისთან ერთად გაიზარდა პენსიის მინიმალური ოდენობა.

არამომშვენიერებელი მოხუცებლობით პენსიონერებისათვის კანონით გათვალისწინებული დანაშაულის დატოვების თანხის თითოეულ წელიწადში პენსიის ოდენობით. აღნიშნული დანაშაუტი აქამდე მოქმედი კანონითაც არის გათვალისწინებული მაგრამ იგი არ შეიძლება იყოს ძირითადი პენსიის 15 პროცენტზე მეტი, რაც ვიცლებით ხელფასი ახალი კანონით გათვალისწინებულთან შედარებით.

კანონი მოხუცებლობის პენსიაზე ახალი სახის დანაშაულებს ათავალისწინებს—80 წელს გადაცილებულ მარტოხელა მოხუც მათი მოვლისათვის დაუწყებლად დანაშაუტი სოციალური პენსიის ოდენობით.

იმის ინვალიდობის მოხუცებლობის პენსიები გაუდგდება „სამხედრო მოსამსახურეთა საპენსიო უზრუნველყოფის შესახებ“ კანონით გათვალისწინებულ ინვალიდობის პენსიების მინიმალური ოდენობით, ხოლო ომის სხვა მოწოდებებს და ინტერნაციონალური მოვალეობის შემსრულებელ პირებს მოხუცებლობის პენსიაზე დამატებით ასაკობრივი მინიმალური პენსიის (70 მანეთი) 25 პროცენტს.

რაც შეეხება „დანაშაუტი“ შეიძლება დაერცილოს პენსიის მინიმალური ოდენობაზე და ამ შედეგის პენსიის მაქსიმალური ოდენობაში (ხელფასის 75 პროცენტს), რაც აქამდე მოქმედი კანონით დაუშვებელია. კანონი ითვალისწინებს არასრულ სტაეის მოხუცებლობის, ინვალიდობისა და მარტოხელის დაქარგვის გამო პენსიების დანიშნა, როცა მოქალაქეს არა იქნება სრული შრომის სტაეის, ამასთან მოხსნილია ყოველგვარი შეზღუდვები, რაც აქამდე მოქმედი კანონით არის გათვალისწინებული.

არსებითი ხასიათის სიბიძგეების ინვალიდობის პენსიის დანიშნვის საქმეში. გათანაბრებულია აღნიშნული პენსიის დასაინშნად სავსე ასაკის შესაბამისი შრომის სტაეის ხანგრძლივობა ქვეყნისა და მამაკაცებისათვის.

—ხელფასის 55 პროცენტის ოდენობით დაინიშნებათ პენსია 1-ლი და მე-2 კვარტლის ინვალიდობის, ასევე გათანაბრებულია მათი პენსიის მინიმალური ოდენობა, მე-3 კვარტლის ინვალიდობის პენსია ენიშნებათ ხელფასის 30 პროცენტის ოდენობით, ხოლო მინიმალური შეადგენს მინიმალური ხელფასის 50 პროცენტს. —ინვალიდობის პენსიების დანიშნვაში კანონით არ არის განსაზღვრული.

სამუშაოზე მიღებულ ახალ ებასთან ერთად არ აღემატება მინიმალური ხელფასის ოდენობას.

კანონი არსებითი სიბიძგეების პენსიების დანიშნვის კომისიის გადაწყვეტილებით გასაჩივრების წესში. ამ დროს, საჩივრები საპენსიო ობიექტზე განიხილება რომელიც სახელმწიფო დეპარტამენტიდან აღმასკომში, ისევე როგორც სასამართლოებში, რაც ხელს უწყობს საპენსიო კანონის პროცესს და იყო გათვალისწინებული.

როგორც ზემოთ აღნიშნული შრომითი პენსიების გარდა კანონი ითვალისწინებს პენსიის სრულად ახალ სახის „სოციალური პენსიების“ შეტანას. ასეთი პენსია დაინიშნება არამომშვენიერებელი მოხუცებულ პენსიის ოდენობის 30 პროცენტის ოდენობით.

ა) 1-ლი კვარტლის ინვალიდობის 1-ლი და მეორე კვარტლის სიბიძგეების ინვალიდობის და ინვალიდობის 16 წლის ასაკის მოხუცებლობის პენსიის მინიმალური ოდენობის 100 პროცენტს (დღის მდგომარეობის მიხედვით).

ბ) მე-2 კვარტლის ინვალიდობის (შემოვიღებ ინვალიდობის და) პირებს, რომელთაც მარტოხელა მამაკაცებს 63, მამაკაცებს 60 წელი, ბავშვების ხელფასის დაქარგვის შემთხვევაში თითოეულ ბავშვზე—მოხუცებლობის პენსიის მინიმალური ოდენობის 50 პროცენტს.

ბ) მე-3 კვარტლის ინვალიდობის მოხუცებლობის პენსიის მინიმალური ოდენობის 30 პროცენტის ოდენობით. სოციალური პენსიების შეტანას კანონი ითვალისწინებს განსაკუთრებულ შედეგებს მიიღონ და ახალი კანონით დღის „სოციალური პენსიის ოდენობა“ შემთხვევაში (მაშინაც კი როცა იგი მე-3 კვარტლის ინვალიდობის პენსიის ოდენობის 100 პროცენტზე ნაკლებია).

ახალი საპენსიო კანონის შესაბამისად, მშრომელი სოციალური უზრუნველყოფაში შეტანის სხვა მნიშვნელოვანი საპენსიო ცვლილებანი. ცალკე თვეში განხილეთ სსრ კავშირის 1990 წლის 25 აპრილის საპენსიო მოსამსახურეთა საპენსიო უზრუნველყოფის შედეგითიანი პენსიები. პენსიის გატემა და სხვა.

ამიტომ იმ პირებს, რომლებიც წერილის წაკითხვის შემდეგ დაინტერესდებიან ახალი კანონით დაქარგვის მათთვის საინტერესო საკითხში, ვურჩევთ კონკრეტულ მარტოხელის მიმართონ იალური უზრუნველყოფის ოფისებებს საცხოვრებელი ილის მიხედვით.

თვითნებობა უნდა აღიკვეთოს

საქართველოში და დემოკრატიაში
საზოგადოებრივ და სამეურნეო
საქმიანობის ნებისმიერ უზანდურ,
შევიკარგე საქმესთან ერთად
სატიკვარი და პრობლემებიც
გადავიჩინა, რომელთა სახელითაც
გადადებ, ან გაუკეთებლობა
შეუტყუებელი იქნება ყველა ჩვე-
ნითაგანსათვის. დღეს ბევრი
მტკიცებულება პრობლემა დგას
ქალაქის არქიტექტურის განუ-
ყოფილების წინაშე. ამ პრობლე-
მებს დროული რეაგირება და გა-
დაწყვეტა სჭირდება.

ბუნებრივ მოცულობის უგემო-
ნო არქიტექტურულ ნაგებობებს,
აღსანიშნავია ისიც, რომ ზოგიერ
პროექტიდან გადახვევასაც აქვს
აღვიძი, რაც ამბინჯებს ნაგებ-
ობის არქიტექტურულ სახეს. ამ-
ის ნათელსაქროვად მრავალი ფა-
ქტის დასახელება შეიძლება.

თი განუკითხაობა გაგრძელდა
ზოგიერთი მოქალაქის თვითნე-
ბობა იქამდეც კი მივა რომ აბ-
ოსადგომს თუ სასურსათო ჯი-
ურს შუა ქუჩაზეც კი დადგას.
შეიძლება ზოგიერთები შემო-
გვედონ კიდევ, ავტოსადგომები
რა ისეთი პრობლემა გავიხდეთ
როცა ქალაქში უნებართვოდ
აშენებული სახლები სოკოები-
ვით მოჩვენადდნენ, როცა ზოგი-
ერთი მოქალაქე ისეთი ზომის
სახლი აშენებს, რომელიც ყოვე-
ლგვარი ზღვრული ნორმების
ფარგლებს სცილდება. ან ვინ
დავაშალოთ ავტოსადგომების
თვითნებურად აშენებლებს სა-
ქმე შეუდგინოთ და მასუბინე-
ბაშიც გადასცეთო. სწორი შენი-
შნაა, მაგრამ ისეთ ვითარებაში
როცა ყველაფერი და ყველაფერში
დაუჯერებლობის ასეთი ატმოსფე-
რაა შექმნილი, რა აზრი აქვს,
უნებართვო აშენებლობის საქმე
წილიცაა გადასცე ზომების მი-
აღება.

„მსურდა ლოცვა“

ამე ჰქვია ჩვენი თანამემამულის,
თბილისის სახელმწიფო უნივერსი-
ტეტის ისტორიის ფაკულტეტის
სტუდენტის გიორგი ჯიბლაძის ლექ-
სთა კრებულს, რომელიც გამოსცემ-
ლობა „მურანა“ გამოსცემს. მისი
წილს.

საისტორიო რეაგირება ლექსი
„მსურდა ლოცვა“ მონოლოგი სიკვდილ-
ის წინაა.
„მეფე, ვამბობი
გიორგიჯონსანს
ალარ მყვანან
უკვე მტრები,
მიცვალხენ
პოეტები
ის გარშაგი
მეგობრები“.
საქართველო ტრევილითაი გაუ-
ღნითლი ლექსები „მე საქართველო-
ს მისწავლე ვეგვარ და ქართულ სი-
ტყვას ევრინ წამართმევს“, „საჯი-
ერთი დღე ლომი იყო...“, „საქარ-
თველოს მონატრება“ და სხვა.
წინამდებარე კრებული ახალგაზ-
რდა პოეტის პირველი წიგნია, პირ-
ველი გაუბედავი ნაბიჯია ლიტერა-
ტურის მკვლევარ გზაზე. დღე, ეს პირ-
ველი ყლორტი ფესვგამარ: მუსიკა
ტყეულიყოს ქართული მკითხველ-
ის გასახიად.

„გმირი დედა“

საბჭოთა ხოცილიტური რესპუბლიკების ქვეყნის პრეზიდ-
ენტის 1990 წლის 4 სექტემბრის ბრძანებულებით „გმირი დედის“
წოდება მიენიჭა და გადაეცა „მშენებლის“ ორდენი ზუგდიდის
რაიონის მკვიდრს დედოფლ ტარნაძის ასულ გიულსაბინას, რომელიც
მაც შობა და აღზარდა ათი შვილი,
გიულსაბინა!

საბჭოთა ხოცილიტური რესპუბლიკების ქვეყნის პრეზიდ-
ენტის 1990 წლის 4 სექტემბრის ბრძანებულებით „გმირი დედის“
წოდება მიენიჭა და გადაეცა „მშენებლის“ ორდენი ზუგდიდის
რაიონის მკვიდრს დედოფლ ტარნაძის ასულ გიულსაბინას, რომელიც
მაც შობა და აღზარდა ათი შვილი,
გიულსაბინა!

საზოგადოებრივი ინტერესი მრავალმხრივია

აღზრდის ხელშეწყობის ის თავი-
ნებობა აქვს, რომ თითქმის ყველას
საქმობ და გასაგებ საქმედ მიჩნია
და ზოგს იოლი საქმედ კი მგონია,
— თქვა ერთმა დიდმა პედაგოგმა. ეს
ხიტიყვები ძალიან ახლოს დგანან ტე-
შმართებისთან. ყრმის წვრთნა ყველ-
აზე რთული და საპასუხისმგებლო
მოვალეობაა, რომელიც მხოლოდ
ახლოდღეს თბილ კერას არ შეუძ-
ლია. იგი დაკავშირებულია პედაგ-
ოგის სპეციალურ ცოდნასთანაც. ამ
თემაზე საუბრისას სამართლიანად
გამოვეყო რაიონის მოსწავლეთ-ახ-
ლგაზრდობის სახლს (დირექტორი
მადლენა დამენია). არ ვთვლი ზედ-
მეტად, ვთქვა, რომ იგი მახლობლ-
ლი სოფლების ახალგაზრდების
სრული მკურნალებელია. აქ თავს
იყრიან სხვადასხვა მისწრაფების მი-
ნედელო. ამას გააკვეთილი საფუძვე-
ლიც აქვს. სოფლებში ცხოვრობს
ახალგაზრდობა, რომლის ინტერეს-
იც მრავალმხრივია.

რაც აქ არის გაკეთებული, თავიდან-
ვე დამინტერესა ნორჩი მხარეთმც-
ოდნების მიერ გაკეთებულმა კუთ-
ხემ. შათ წლების განმავლობაში
ენერგიულად ხელმძღვანელობს შე-
თოდისტი, პედაგოგი გულსაბინა ტე-
რცვაძე. ნორჩ ეკოლოგებთან ერთ-
ად მათი შრომის შედეგია ის, რომ
ოთხი ახალი წყარო აღმოჩინეს.
გულსაბინა დამინტერესდა არ აკლიათ ნორჩი
ფოლკლორისტიკაც. წრეს თვითონ
სახლის დირექტორი მადლენა და-
მენია უძღვეს. აქ თავს იყრიან მრე-
რული ფოლკლორით დაინტერეს-
ებული ბავშვები. შედეგად აქვე
ჩინებული წიგნაკები, ამიტომ არც
გაკვირვებით წარმატება, რასაც
თბილისში გამართულ ნორჩ ფოლ-
კლორისტიკა IX რესპუბლიკურ სე-
მინარში მადლენა დამენია წარმოად-
გენდნენ. აი, იხილიც: თიონე კუჩა-
რავა (რუსის საშუალო სკოლა),
თენგიზ ჭიჭია (ჭიჭიჭიის საშუალო
სკოლა), თეო და ეკა ჭიჭიჭიანი
(ოდიშის მე-8 საშუალო სკოლა).

მეორეობიან რეპეტიციებზე „მა-
ტარა თეატრი“ განსაკუთრებით გ-
ქიზინაძის ხაზოქმედებიათ მიხილით
„ზარბაღი თეატრი“ დაამახსოვრდა
მეორეობიან.

გამოსწავრა

★
აგაფე
უკეთესს რას
გავაკეთებთ
დედი სიამოვნებით წავიკითხეთ
და ვიხსენებთ რეინვიზის ხელ-
გუბის უზანდურ თეატრის მშენებ-
მდონის აუცილებლობის საქით-
ზე, რომელიც პედაგოგმა თამარ
დურქაიამ გაუეთ „ოდიშის“
ფურცლებზე წამოაყენა. ამაზე
სტეფანეს რას გავაკეთებთ, ჩვენს
ქალაქში და მთი უფრო ჩვენს
უბანში, კულტურული ცხოვრებ-
ის ასამაღლებლად.
ქ. ზუგდიდის № 8 საშუალო
სკოლის კოლექტივი მზად არის
ყველაფერი იღონოს ამ საქით-
ის დადებითად გადასაჭრელად.
ახლვე კოლექტივი მიხალხმება
შეიქმნას საზოგადოება „ზუგდი-
დელი“, რომლის შემოსავალი
მონაწილეობა ამ და სხვა კულტურ-
ული ღონისძიების განხორცი-
ელდება.
მეორეობიან ყველა ზუგდი-
დელი აქტიური მონაწილეობა
მიიღოს ამ საშვილიშვილო საქ-
მეში, რათა საქითი დადებითად
გადაწყდეს.
ყაროს ხელს აწარს მსახვე
საშუალო სკოლის 11 კლას-
კვირა.

